

Statenmededeling+

Onderwerp

Bijdrageregeling versterking biodiversiteit en versnelling energiebesparing Noord-Brabant

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS: 6032976

PS: 6041418

Programma

Natuur

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De openstelling van de Bijdrageregeling versterking biodiversiteit en versnelling energiebesparing Noord-Brabant.

Aanleiding

Op basis van het door Provinciale Staten vastgestelde [Beleidskader Natuur 2030](#) zetten Gedeputeerde Staten onder andere in op de gebiedsgerichte aanpak voor de bescherming van diersoorten. Onderdeel hiervan is het instrument Soortenmanagementplan (hierna: SMP), dat de biodiversiteitsopgave proactief verbindt met andere maatschappelijke opgaven zoals de woningopgave en de verduurzamingsopgave.

Gemeenten kunnen het SMP ook gebruiken voor het aanvragen van een gebiedsgerichte omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten voor de gehele gemeente. Met deze alternatieve aanpak zijn talloze losse ecologische onderzoeken en vergunningaanvragen voor flora- en fauna-activiteiten op (klein) projectniveau niet nodig omdat bedrijven, woningcorporaties en inwoners gebruik kunnen maken van het SMP van de gemeente, bijvoorbeeld om isolatieplannen tot uitvoering te brengen op een manier die ook de biodiversiteit versterkt.

Om gemeenten ook financieel te ondersteunen, stellen Gedeputeerde Staten de *Bijdrageregeling versterking biodiversiteit en versnelling energiebesparing* open. De dekking hiervan is deels afkomstig uit ontvangen Rijksmiddelen ten behoeve van het financieel ondersteunen van gemeenten bij het opstellen van SMP's en het realiseren van alternatieve verblijfplaatsen voor beschermde vleermuizen (hierna: SPUK Versnelling natuurinclusief isoleren). Aanvullend hierop is bij de

Perspectiefnota 2025 € 6,5 miljoen beschikbaar gesteld, om gemeenten te ondersteunen bij het op een natuurvriendelijke manier tot uitvoering brengen van isolatieplannen en zo inwoners te helpen met energiebesparing.

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS : 6032976

PS : 6041418

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn op grond van de Algemene bijdrageverordening bevoegd tot het vaststellen van een bijdrageregeling.

Rollen en belangen

De provincie Noord-Brabant is ten aanzien van het behoud en het versterken van de biodiversiteit ontwikkelaar en uitvoerder van beleid ([Beleidskader Natuur 2030](#) en [Uitvoeringsagenda Natuur 2023-2027](#)). Daarnaast is de provincie, ter bescherming van in het wild levende dieren, op grond van de Omgevingswet (voorheen: Wet natuurbescherming) bevoegd gezag voor onder andere het verlenen van omgevingsvergunningen voor flora- en fauna-activiteiten. De ondersteuning door de provincie van gemeenten bij de verduurzamingsopgave van de gebouwde omgeving, waaronder de particuliere woningvoorraad, staat beschreven in de [Uitvoeringsagenda Energie 2024-2027](#).

Kernboodschap

- 1. De bijdrageregeling stimuleert de integrale uitvoering van de biodiversiteitsopgave en de verduurzamingsopgave*
Vanwege de samenhang tussen de biodiversiteitsopgave en de energiebesparingsopgave én de ten behoeve van beide doelen beschikbare middelen voor gemeenten hebben Gedeputeerde Staten één integrale bijdrageregeling voor gemeenten vastgesteld. Gemeenten kunnen van vanaf januari 2025 een bijdrage aanvragen. Het totale plafond in de bijdrageregeling bedraagt € 19,6 miljoen.
- 2. De bijdrageregeling stimuleert gemeentelijke Soortenmanagementplannen, conform het Beleidskader Natuur 2030, de Uitvoeringsagenda Natuur 2023-2027 en het Bestuursakkoord 2023-2027*
In Noord-Brabant werken we sinds de decentralisatie van het natuurbeleid met de gebiedsgerichte aanpak voor soortenbescherming waarvan het instrument SMP onderdeel is. Een SMP is een duurzame oplossing om de biodiversiteitsopgave proactief te verbinden met andere grote maatschappelijke opgaven zoals de verduurzamingsopgave en waarin gemeenten een cruciale rol vervullen. Kern is: het versterken van de biodiversiteit geeft ruimte om andere maatschappelijke opgaven uit te voeren, en een SMP zorgt ervoor dat niet voor elke activiteit een aparte vergunning voor flora- en fauna-activiteiten moet worden aangevraagd. In de bijdrageregeling is een plafond opgenomen van € 10,7 miljoen om gemeenten financieel te ondersteunen bij het opstellen van SMP's.

3. *Met de bijdrageregeling houdt Noord-Brabant de natuurinclusieve koers vast.*

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft op 28 november jl. een [kamerbrief](#) gestuurd waarin zij aangeeft te hebben besloten om in de beoogde wijziging van het Besluit bouwwerken en leefomgeving geen verplichting op te nemen voor het realiseren van verblijfsvoorzieningen voor bouwwerkafhankelijke beschermde diersoorten zoals de huismus, gierzwaluw en vleermuis bij nieuwbouw en grootschalige renovatie. Deze beoogde wijziging zou op 1 januari 2025 in werking treden. Hoewel deze verplichting er nu niet komt op basis van de *landelijke bouwregels*, blijven de wettelijke *regels voor de bescherming van soorten* op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn onverminderd van kracht en met reden. Uit onderzoek blijkt dat beschermde soorten in de stad het moeilijk hebben. Mede om te voorkomen dat wetgeving voor beschermde soorten een belemmering kan zijn voor grote maatschappelijke opgaven zoals de woningopgave, blijven Gedeputeerde Staten op basis van de Uitvoeringsagenda Natuur 2023-2024 werken aan een robuuste, inclusieve en verbonden natuur en waarvan het stimuleren van SMP's onderdeel is. Met SMP's is het mogelijk om vogels en vleermuizen beter te beschermen én daardoor maatschappelijke opgaven mogelijk te blijven maken én daarbij versnelling te realiseren omdat er minder procedures nodig zijn.

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS : 6032976

PS : 6041418

4. *De bijdrageregeling stimuleert dat gemeenten alternatieve verblijfplaatsen realiseren conform de landelijke korte termijn aanpak Natuurvriendelijk Isoleren*

Het Rijk is, vooruitlopend op bovengenoemde duurzame provinciale aanpak met SMP's, in mei 2024 de landelijke korte termijn aanpak Natuurvriendelijk Isoleren gestart. Belangrijk onderdeel van deze landelijke aanpak is dat gemeenten alternatieve kraamverblijven voor vleermuizen realiseren ter compensatie van kraamverblijven van vleermuizen die op korte termijn als gevolg van isolatie verloren gaan of zijn gegaan. Met een plafond van € 2,3 miljoen ondersteunen Gedeputeerden Staten gemeenten bij het realiseren van alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen.

5. *De bijdrageregeling stimuleert gemeentelijke activiteiten gericht op het versnellen van energiebesparing door isolatie conform de Uitvoeringsagenda Energie 2024-2027*

Het stimuleren van energiebesparing in de woningvoorraad is een belangrijke prioriteit in de provinciale beleidsinzet. We richten ons hierbij primair op het vergroten van de slagkracht van gemeenten, zodat zij beter in staat zijn om inwoners te helpen met energiebesparing. Een gezamenlijk vraagstuk is hoe isolatieplannen op een natuurvriendelijke manier tot uitvoering kunnen worden gebracht. In de bijdrageregeling is een plafond opgenomen van € 6,5 miljoen om gemeenten te ondersteunen bij het versnellen van energiebesparing door isolatie, rekening houdend met beschermde soorten.

6. *De bijdrageregeling versterkt de intensieve samenwerking met gemeenten*
In Noord-Brabant is een sterke inhoudelijke ondersteuningsstructuur voor gemeenten opgebouwd rondom het versterken van de biodiversiteit en het versnellen van energiebesparing. Vanuit de programma's Natuur en Energie helpen we gemeenten met het toewerken naar SMP's en het vooruitlopend daarop uitvoeren van de landelijke korte termijn aanpak Natuurvriendelijk Isoleren. Het in de volle breedte van de opgave financieel ondersteunen van gemeenten, versterkt de inhoudelijke ondersteuning die de provincie kan bieden. Zo werken provincie en gemeenten met en voor elkaar samen aan het versterken van de biodiversiteit en het tot uitvoering brengen van isolatieplannen om inwoners te helpen met energiebesparing.

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS : 6032976

PS : 6041418

Consequenties

1. *Voor de bijdrageregeling is dekking beschikbaar op basis van de SPUK en uit de Bestuursakkoord middelen.*

Voor de bijdrageregeling is dekking beschikbaar op basis van de SPUK Versnelling natuurinclusief isoleren en uit de Bestuursakkoord middelen die bij de Perspectiefnota 2025 beschikbaar zijn gesteld voor Energie voor Natuurvriendelijk isoleren.

2. *De bijdrageregeling voldoet aan de voorwaarden in de SPUK*

De bijdrageregeling voldoet aan de voorwaarden die zijn opgenomen in de Ministeriële Regeling SPUK en de daarin opgenomen bestedingstermijnen. De Rijksregeling SPUK vereist dat de rijksmiddelen uiterlijk 31 december 2030 zijn besteed. In de SPUK is opgenomen dat Gedeputeerde Staten de middelen voor gemeenten voor het opstellen van een SMP uiterlijk 1 juli 2028 aan gemeenten verstrekken. Deze termijn is lang omdat er op dit moment onvoldoende capaciteit is bij ecologische adviesbureaus om voor alle gemeenten op korte termijn een SMP op te stellen. Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur werkt aan landelijke oplossingen om de capaciteit bij adviesbureaus te vergroten. Parallel hieraan en gelet op de urgentie van SMP's als duurzame oplossing, werken de programma's Natuur en Energie intensief samen met gemeenten bij het opstellen van een SMP. De bestedingstermijn van de uit de Uitvoeringsagenda Energie afkomstige middelen is 3 jaar korter en helpt in de benodigde versnelling om tot SMP's te komen en zo isolatieplannen tot uitvoering te brengen.

3. *Capaciteit uitvoering*

Voor het adviseren van gemeenten bij het opstellen van SMP's is aanvullende capaciteit benodigd en wordt het organisatiekostenbudget (OKB) van Natuur verhoogd met 1 fte voor de jaren medio 2025 tot medio 2030 en met 0,5 fte voor de jaren medio 2025 tot medio 2027. Voor deze aanvullende inzet is voor de volledige periode in totaal € 0,9 mln. benodigd. Bij deze Statenmededeling+ doen Gedeputeerde Staten een voorstel voor een begrotingswijziging (zie bijlage). Nadat de

Statenmededeling+ instemmend is besproken in de Agendavergadering van uw Staten wordt de begrotingswijziging verwerkt in het eerstvolgende S&V-document.

Datum

10 december 2024

Documentnummer

GS : 6032976

PS : 6041418

Europese en internationale zaken

De activiteiten binnen de bijdrageregeling worden uitgevoerd door gemeenten en betreffen reguliere overheidstaken. Bijdragen op grond van de bijdrageregeling worden niet aangemerkt als staatssteun als bedoeld in artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Communicatie

Er wordt een persbericht opgesteld en een nieuwsbericht geplaatst op de provinciale website. Voorafgaand aan de openstelling zullen de gemeenten actief geïnformeerd worden over de bijdrageregeling via het bestaande netwerk.

Vervolg

Over de werking van de bijdrageregeling worden uw Staten in 2028 en 2031 geïnformeerd. Daarnaast worden uw Staten periodiek via de Burap geïnformeerd over de voortgang van SMP's op basis van de indicatoren zoals opgenomen in de Uitvoeringsagenda Natuur 2023-2027.

Bijlagen

Begrotingswijziging behorende bij Statenmededeling+ Bijdrageregeling versterking biodiversiteit en versnelling energiebesparing Noord-Brabant.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA